

- TARTALOM

▶

•

▶

•

•
A léleképtetés lényege. *Kisebbségi helyzetében is a nemzeti gondolat magaslátára lendíteni a délvidéki magyarságot* 5

A magyar kisebbség társadalmi-politikai helyzete

Török Árpád: A Vajdaság geopolitikai helyzete és a kisebbség	29
I. A Vajdaság mint geopolitikai probléma	29
II. Az abszolút állam politikai rendszere	30
III. A demokrácia politikai rendszere	31
A Magyar Párt programja	33
Gáj József: Az SHS államban élő magyarság helyzete 1924 óta	39
A kisebbségi magyar iskolák	41
A valláskisebbségi helyzet	43
Az agrárhelyzet	46
A magyarság a politikai életben	47
Társadalmi tekintetben	49
Gáj József: Az SHS magyarságának politikai élete és harcai	51
I.	51
II.	61
III.	68
Berkes József: A magyar kisebbség politikai helyzete az SHS államban	72
Berkes József: A magyarság tízéves élete az SHS Királyságban	83

Nemzetiségi viszonyok, demográfia, népegészségügy

Vajdasági: A SHS állam etnográfiaja	97
1. A tartományok kiterjedése és lakossága.	97
2. Az egyes tartományok lakossága nemzetiség szerint	98
3. Az egyes tartományok lakossága vallás szerint	99
4. Az egyes kerületek (oblast) lakossága vallás szerint	100
5. Az egyes területek (oblast) lakossága nemzetiség szerint	102
Vajdasági: Mennyi is az igazi „naš narod” a SHS államban?	104
Tóth Bagi István: Pusztulunk, veszünk...	108
Negyvenkétezer tagja van a német egészségügyi alszövetségnek, amely minden téren fejleszti a falut	110

Milyen kötelességgel jár az egészségügyi szövetkezet a tagok részére?	112
Milyen arányú a csecsemőhalálozás húsz bácskai, többnyire magyarulakta községben?	115
Jugoszláviában évente harminckétezer ember hal meg tuberkulózisban	119
A kisebbségi magyarságnál átlag minden ötödik ember tuberkulózisban hal meg	122
Az öngyilkosságok és idegbetegségek terén is vezet a magyar kisebbség	124
Jugoszlávia déli részének lakossága hatalmas arányban szaporodik	126
A magyarságnál négy évtized alatt egyharmadával csökkent a születések száma	129
A kisebbségi magyarságnál a gazdasági válság alatt rohamosan csökkent a házasságkötések száma	131
Évről évre növekszik a kisebbségi magyarság halandóságának mértéke	134
Ha az egészségügyi helyzet nem változik, az új magyar nemzedék hat százalékkal kisebb lesz, mint az előbbi	136
A jugoszláviai magyarság átlagos életkora 32 év	139
Egy emberöltő után 14 százalékkal csökkent a kisebbségi magyarság létszáma	141

Gazdasági élet

Vajdasági: Szeljegyzetek az SHS állam agrárreform-politikájához	147
Berkes József: A jugoszláv agrárreform és a magyar kisebbség	155
Gráber László: Agrárreform az SHS államban és a nemslávok	164
Csuka János: Akiktől elvették a földet, és akiknek odaadták	167
Csuka János: A magyar munkás élet- és bérvizonyai a megszállás alatt	186
Törökkanizsai járás	189
Duna bánági városok	191
Muhi János: A jugoszláviai magyarság gazdasági megszervezése	204
Népkisebbség és gazdaságpolitika	204
Erőtömörítést!	205

•		
	A gazdasági összefogás módja	207
	A szövetkezetek	209
	Termelő és értékesítő szövetkezetek	211
	Állattenyésztő szövetkezetek	213
	Tejszövetkezetek	213
	Baromfiértékesítő szövetkezetek	214
	Pinceszövetkezetek	215
	Gyümölcstermelő szövetkezetek	215
	Gabonaraktár-szövetkezetek	216
	Malomszövetkezetek	216
	Háziipari szövetkezetek	217
	Hitelszövetkezetek	218
	Beszerzési és fogyasztási szövetkezetek	218
	Házépítő szövetkezet	219
	Egészségügyi szövetkezetek	220
	Biztosító szövetkezetek	221
	Magunk – magunkért	221
	Ispánovics Imre: Vojvodina gyáripára	223
	Számot adunk. <i>A Zágrábi Magyar Egyetemi Hallgatók</i> <i>Kultúregyesületének értesítője, 1932–1940</i>	229
	Gazdasági élet	229

Oktatásügy, intézmények, iskolák

	Gáj József: A jugoszláv vallási és nemzeti kisebbségek és az új középiskolai törvényjavaslat	241
	Havas Károly: Jogunk van az iskolához	247
	Berkes József: A szerb diktatúra három kultúrtörvénye	250
	Szabó János: A főiskolai hallgatók helyzete	265
	A beográdi főiskolai hallgatók	265
	A zágrébi főiskolai hallgatók	266
	Somorja Sándor: A jugoszláviai magyar egyetemi hallgatók	270
	Csuka János: A délvidéki magyarság iskolaviszonyai	276
	A névelemzés átka	276
	Hiányosságok az adatszolgáltatásban	278
	Magyarok a főiskolákon	279
	A középiskolai oktatás	282
•		•

Kevés az anyanyelvű elemi iskola	285
Huszonöt év alatt 250–300 magyar tanító	291
Számot adunk. <i>A Zágrábi Magyar Egyetemi Hallgatók Kultúregyesületének értesítője, 1932–1940</i>	294
Előszó	294
Szervezkedés és célkitűzések	296
Egyesületi élet az események, adatok és statisztikai számok tükrében	298
Emlékezés a „nagy fáról” és a régiekről	303
Egyesületünk jelentősége	308
Háború utáni korszellem és kisebbségi ifjúságunk	311
Főiskolás ifjúságunk lelkiisége és társadalomszemlélete	313

Egyházak

Gáj József: A római katolikus egyház helyzete Jugoszláviában	323
Bajza József: A délszláv konkordátum	334
Ágoston Sándor: Esperesi jelentés. <i>A szombori egyházmegyei közgyűlésen 1929. november hó 14-én felolvasta Ágoston Sándor esperes</i>	347
A jelentés tartalma	347
Kánoni vizsgálatok	348
Vallás- és énektanítás	348
Vasárnapi iskola	351
Ifjúsági munka	352
Bibliaköri munka	352
Szegénygondozás	353
Iratterjesztés	353
Szórványok gondozása	353
Adakozás és adózás	354
Halottaink	354
Személyi változások	355
Lelkészhiány	356
Segédlelkészek és teológusok	357
Kormány	357

Lelkésözvegyek	358
Zsinat	359
Egyházmegyei tanács	359
Bíróság	359
Gazdasági és pénzügyek	360
Külföldi kapcsolatok	360
Képek Jugoszláviából. [<i>Statisztikai adatok a jugoszláviai református egyházmegyről</i>]	365
A jugoszláviai református egyházmegye	365
A szórványok szegénysége	365
Huszonkilenc koldusbot	366
Nemzetiségi megoszlás	366
A feketicsi református árvaház	366
Sajtó, társadalmi és kulturális szervezetek	367
Magyar feladatok a magyar kultúra érdekében (<i>Dr. Havas Emil beszéde</i>)	369
Gráber László: A magyar sajtó szerepe a kisebbségi politikában	373
Komor Mihály: A kisebbségi újságírás hőskora (<i>Önéletrajz is van benne</i>)	375
Számot adunk. <i>A Zágrábi Magyar Egyetemi Hallgatók Kultúregyesületének értesítője, 1932–1940</i>	384
A sajtó	384
Szabadegyetemek szervezése. 1937. szeptember hó 1-től <i>harminckét előadás áll az egyesületek rendelkezésére – Az iskolán kívüli népnevelés mindenütt elkezdődhetik</i>	399
A nép nevelése az egyesületek erkölcsi kötelessége! <i>Az egyesületekben mozgalom indult meg a szabadegyetemek szervezésére – Harminckét előadással indul meg az iskolán kívüli népoktatás ez év szeptemberében</i>	402
Kossa János (Keck Zsigmond): Édes anyanyelvünk	404
Batta Péter: A néprajzi gyűjtésről	410
Farkas Frigyes: A jugoszláviai magyar műkedvelő színjátszás	413
Bálint Géza: A Gyöngyösbokréta és az egyesületek	421
Kende Ferenc: Gyöngyösbokrétánk mérlege	424

A helyi társadalom átalakulása

Csuka János: A magyar szakmunkás költözködése	435
A Dráva bántóságban	437
A Száva bántóságban	437
Kalmár István (Mayer Ottmár álneve): A vojvodinai magyar középosztály és az ifjúság	440
Lévay Endre: A vojvodinai magyar fiatalok útja	448
Draskóczy Ede: Milyen pályára lépjek? <i>Kalauz a pályaválasztás előtt álló ifjúság számára</i>	457
Előszó	457
Ágoston Sándor: A szlavóniai magyarság és a Julián Egyesület	464
A szlavóniai magyarság három rétege	464
A szlavóniai magyarság kulturális élete	466
A Julián Egyesület megalakulása	467
A Julián Egyesület mukája	468
Mi történt a háború után?	471
A szlavóniai magyarság mai helyzete	471
Megmarad-e a szlavóniai magyarság magyarnak?	472

Magyar irodalom és intézményei az SHS Királyságban

Dettre János: A kisebbségi magyar irodalom	477
Vajdasági magyar irodalom. <i>A Bácsmegyei Napló vitasorozata 1926–1927</i>	479
(béta): <i>Párbeszéd a vajdasági magyar irodalomról</i>	479
D. J. [Dettre János]: <i>A „vajdasági magyar irodalom” kérdéséhez</i>	483
Először is	484
Másodszor pedig	485
Harmadsorban	485
És végül negyedszer	486
Egy olvasó hozzászólása a vajdasági magyar irodalom kérdéséhez	487
Tekintetes szerkesztő úr!	487
Szántó Miklós: A vajdasági magyar irodalom	490

•

Szenteleky Kornél: Levél D. J. barátomhoz a „vajdasági irodalom”-ról	492
Vidor Imre: Vajdasági irodalom	495
Borsodi Lajos: Széljegyzetek a vajdasági magyar irodalom kérdéséhez	498
Hesslein József: Vajdasági irodalom	501
Fenyves Ferenc: A vajdasági magyar irodalom önéletrajza (<i>Előszófele</i>)	503
Szenteleky Kornél: Írói felelősségünk	509
Szenteleky Kornél: Ákácok alatt. <i>Előszó egy novellaantológiához</i>	512
Számot adunk. <i>A Zágrabi Magyar Egyetemi Hallgatók Kultúregyesületének értesítője. 1932–1940</i>	518
Irodalom és írók	518

Közösségépítés – célok és feladatok

Kende Ferenc: Megalkotható-e a magyar egység?	527
Kende Ferenc: Kultúra és kultúrszövetség	552
1. A jugoszláviai magyar népünk kultúrhelyzete általában	553
2. Mi az értéke ma és a mi körülményeink között a kultúrszövetségnek?	560
3. A kultúrszövetség hiánya pótolható-e?	563
Gyöngyösi Dezső: Sorsproblémák	566
I. A többségi nemzet és a népkisebbség viszonya	566
II. Kisebbségpolitikai kérdések	570
III. Gazdaságpolitikai kérdések	579
IV. Kultúrpolitikai kérdések	593
V. A kisebbségi kérdés nemzetközi vonatkozásai	606
Források	617
A kötetbe gyűjtött írások szerzői	623
A kötetben szereplő helységnevek magyar változata	633
Névmutató	635

•

•